

HYVINVOINTISUUNNITELMA

2017-2021

EURAJOKI

EURAJOEN HYVINVOINTISUUNNITELMA 2021

1. Mitä on hyvinvointi ja kuinka sitä voidaan edistää kunnassa?	3
2. Hyvinvointityö Eurajoella	4
3. Katsaus eurajokelaisten hyvinvointiin	6
4. Hyvinvointisuunnitelma osana kunnan päätöksentekoa	12
5. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit	15
5.1 Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	15
5.2 Turvallisen ja sujuvan arjen tarjoaminen	18
5.3 Kasvun ja vanhemmuuden tukeminen	21
5.4 Yhdistysten osaamisen hyödyntäminen kuntalaisten aktivoinnissa.....	23
5.5 Monipuolisten asumismahdollisuuksien mahdollistaminen.....	24
6. Hyvinvointisuunnitelman toteutus, seuranta ja raportointi	24

1. Mitä on hyvinvointi ja kuinka sitä voidaan edistää kunnassa?

Hyvinvoinnin määritelmä koostuu kolmesta eri osatekijästä: terveys, materiaallinen hyvinvointi ja koettu hyvinvointi tai elämänlaatu. Hyvinvointi on sekä yksilöllistä että yhteisöllistä. Yhteisöllistä hyvinvointia määritellään elinolojen, ympäristön ja asumisen, koulutuksen, terveyden, työolojen ja toimeentulon avulla. Yksilöllisen hyvinvoinnin osatekijöitä ovat perhe, ystävät, yhteisöt ja muut sosiaaliset suhteet, itsensä toteuttaminen, elämänhallinta, onnellisuus ja sosiaalinen pääoma. (Terveysten ja hyvinvoinnin laitosta mukailen)

Kunnan tehtävä hyvinvoinnin edistämässä on hyvin laaja-alainen. Hyvinvoinnin edistäminen kunnassa on konkreettisesti tietoon perustuvaa strategista toiminnan ja palvelujen suunnittelua. Kuntalaisten hyvinvointiin voidaan vaikuttaa mm. kaavoituksessa suunniteltaessa viihtyisää ja turvallista elinympäristöä, luokkakokojen määrittämisessä, laadukkaalla varhaiskasvatuksella, rakennusten ja alueiden kunnossapidolla, mahdollistamalla osallistumisen mielekkääseen vapaa-ajan toimintaan sekä tarjoamalla kuntalaisille puhtaan veden.

Kuva 1. Hyvinvoinnin, osallisuuden ja elinvoiman edistämisen kehä.

Kunnan asukas on keskeinen voimavara hyvinvoinnin edistämässä. Kunnan tulee luoda kuntalaisille edellytyksiä osallistua, vaikuttaa ja antaa tilaa omien ideoiden toteuttamiseen uusien virikkeiden ja viihtyvyyden aikaansaamiseksi. Osallisuus on yhteisöön kuulumista ja yhteiskehittämistä, jonka myötä aikaansaadut positiiviset kokemukset synnyttävät sitoutumista omaan kuntaan. Osallisuus ja sosiaalinen pääoma luovat hyvinvointia sekä myönteistä meininkiä kunnassa. Positiivisen kuntakuvan jakaminen ulospäin kuntalaisten tai yh-

teisöjen toimesta vaikuttaa myönteisesti kunnan elinvoimaisuuteen ja edelleen kunnan resursseihin tarjota edellytykset aktiiviselle ja hyvinvoivalle elämälle kunnassa. Hyvinvoivat ihmiset ylläpitävät elinvoimaa kunnassa - kunta voi niin hyvin kuin sen asukkaat.

Kuva 2. Hyvinvointi koostuu useasta osatekijästä (THL).

2. Hyvinvointityö Eurajoella

Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen on kuntalakiin sekä terveydenhuoltolakiin kirjattu kunnan keskeinen tehtävä. Terveyden edistämistyöllä tuetaan kuntalaisten mahdollisuuksia terveyden ylläpitoon ja sen parantamiseen sekä ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä monialaisella yhteistyöllä. Onnistuneen hyvinvointityön pohjaksi tarvitsemme tietoa eurajokelaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta sekä niiden muutoksista, väestöryhmittäisistä eroista ja kunnan kyvystä vastata kuntalaisten hyvinvoinnin tarpeisiin.

Eurajoen kunnan hyvinvointityötä koordinoi kunnan johtoryhmä. Hyvinvointitoiminnan laaja-alaisen kehittämisen ja hallinnonalojen yhteistyön vahvistamiseksi on kunnanjohtaja nimennyt eri hallinnonalojen edustajista koostuvan hyvinvointiryhmän (§29/6.8.2019). Hyvinvointiryhmä vastaa mm. hyvinvointisuunnitelman ja hyvinvointikertomuksen kokoamisesta ja päivittämisestä, hyvinvointitiedon keräämisestä sekä käytännön toiminnan toteutuksesta eri toimialoilla. Hyvinvointityön koordinoinnista vastaa kunnan hyvinvoinnin edistämisen yhteyshenkilö, vapaa-ajan asiakkuuspäällikkö. Tämän lisäksi kaikki kunnan toimijat ovat vastuussa moniammatillisesti yhdyskuntasuunnittelussa, liikunta- ja kulttuuripalveluissa, varhaiskasvatuksessa, nuorisotyössä, kouluympäristössä ja työpaikoilla. Hyvinvointiryhmän ensimmäinen kokoontuminen pidettiin syyskuussa 2019.

Hyvinvointiryhmän kokoonpanoa päivitetään vuoden 2021 alusta huomioiden sosiaali- ja terveyspalveluiden yhdistyminen Kessoteen sekä satakuntalaisten hyvinvointisuunnitelman 2020-2024 painopisteet. Kessote nimeää omat jäsenensä Eurajoen hyvinvointiryhmään myöhemmin vuoden 2020 lopussa.

Eurajoen kunnan hyvinvointiryhmään kuuluu 1.1.2021 lähtien seuraavat Eurajoen kunnan työntekijät:

sivistysjohtaja Vesa-Pekka Leino (pj.)
hyvinvoinnin edistämisen yhteyshenkilö Maija Penttilä (siht.)
henkilöstöpäällikkö Katriina Tuomisto
kehitysjohtaja Johanna Huhtala
palvelupäällikkö, ruoka- ja tilapalvelut Anja Hakamaa
tekninen johtaja Sami Nummi
vapaa-ajan palvelupäällikkö Jarmo Olli
vapaa-aikakoordinaattori Pirita Laivanen
varhaiskasvatusjohtaja Raili Aitonurmi

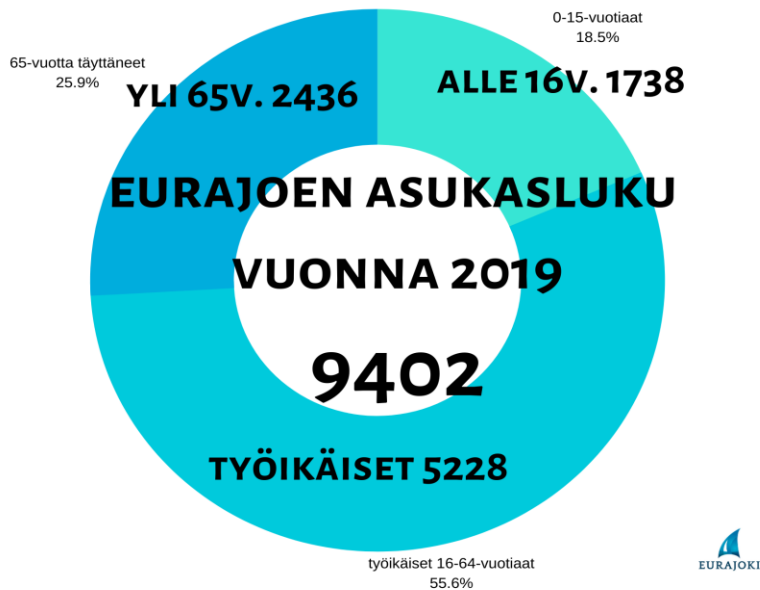
+
Kessoten nimeämät henkilöt

Ryhmää voidaan täydentää tarvittaessa asiantuntijoilla, nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston jäsenillä.

Kuva 3. Hyvinvointityön rakenteet Eurajoella

3. Katsaus eurajokelaisten hyvinvointiin

Kuva 4. Eurajoen asukasluku eri ikäryhmien mukaisesti vuonna 2019.

Tässä hyvinvointisuunnitelmassa esitetään katsaus eurajokelaisten hyvinvoinnista keväällä 2020 julkaistun vuoden 2019 hyvinvointiraportin pohjalta. Eurajoen hyvinvointiraportti vuodelta 2019 sisältää tarkemman kuvauksen kuntalaisten hyvinvoinnista sekä kunnassa tehdystä hyvinvointityöstä. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt Eurajoen hyvinvointiraportin kokouksessaan 16.6.2020 (kvalt §27).

Eurajoen asukasluku oli 9402 vuoden 2019 lopussa. Asukasmäärä väheni 52 asukkaalla edelliseen vuoteen verrattuna. Syntyvyys on laskussa kahteen edelliseen vuoteen verrattuna. Kuntaan syntyi 65 lasta vuonna 2019, kun vastaavasti edellisinä vuosina syntyi 84 (v. 2018) ja 73 (v. 2017) uutta eurajokelaista. Eurajoella menehtyi 90 henkeä vuoden 2019 aikana. Kuntaan muutti vuoden 2019 aikana 102 asukasta ja puolestaan 83 asukasta muutti toiselle paikkakunnalle.

Eurajoen väestörakenteessa työikäisten osuus oli 55,6%, yli 65-vuotiaiden osuus 25,9% ja alle 16-vuotiaiden lasten osuus 18,5%. (Sotkanet). Alle 16-vuotiaiden ja työikäisten suhteellinen määrä laski hiukan ja yli 65-vuotiaiden määrä kasvoi vajaan prosenttiyksikön vuoteen 2018 verrattuna. Eurajoen kunnan väestö Satakunnan maakuntaan verrattuna on hiukan nuorempaa, sillä Satakunnassa keskimäärin alle 16-vuotiaiden osuus on 15,6 %, työikäisten 57,2% ja 65 vuotta täyttäneiden 27,2%.

3.1 Lapset ja lapsiperheet

Kuva 5. Lasten hyvinvoinnin tila Eurajoella v. 2019.

Eurajoella oli vuoden 2019 lopussa 656 0–6-vuotiasta lasta ja 7-14-vuotiaita lapsia oli 952 (7,0% / 10,2% koko kunnan väestöstä). Vaikkakin lasten prosentuaalinen osuus väestöstä on vähentynyt, on Eurajoella lasten määrä suurempi suhteessa Satakunnan väestön vastaaviin osuuksiin (6,1 % / 8,4 %). Eurajoella oli vuonna 2019 1022 lapsiperhettä, joka on 37,2 % kaikista eurajokelaisista perheistä (2747 perhettä). Lapsiperheiden prosenttiosuus verrattuna Satakuntaan ja verrokkikuntiin on Eurajoella hiukan suurempi (Satakunnan ka. 34,8 %).

THL:n uusi lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut (LTH)-tutkimus toteutettiin vuonna 2018 ja tuotti ensimmäistä kertaa valtakunnallista vertailutietoa 4-vuotiaiden lasten ja perheiden hyvinvoinnin tilasta. Eurajoen osalta pienet lapset liikkuvat ja osallistuvat kerho- ja leikkitoimintaa aktiivisesti muihin kuntiin verrattuna. 47 % lapsista osallistuu viikoittain ohjattuun liikuntatoimintaan ja 20% lasten kulttuuritoimintaan. Pikkulapsiperheillä kehitettävää puolestaan oli kasvisten, hedelmien ja marjojen syönti, joka toteutuu päivittäin vain 36 %:lla 4-vuotiaista lapsista. Lisäksi pienten lasten vanhemmat kokivat huomattavassa määrin (50 % vanhemmista) koko Suomeen ja verrokkikuntiin verrattuna menettäneensä malttinsa lapsen kanssa niin, että on vaivoin saanut hillittyä itsensä.

Taulukko 1. Hyvinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä kuvaavat mittarit 4-vuotiaiden lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut (LTH) tutkimuksessa.

Taulukossa on vihreällä kohdat, jotka toteutuvat Satakunnan keskiarvoa paremmin. Punaisella koodatuissa indikaattoreissa on parannettavaa Satakunnan keskiarvoon verrattuna.

Hyvinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä kuvaavat mittarit 4-vuotiaiden lasten terveys, hyvinvointi ja palvelut (LTH) tutkimuksessa	Eurajoki (% vastanneista vanhemmista)	Satakunta (% vastanneista vanhemmista)
Lapsi käyttänyt lasten kulttuuripalveluja viikoittain	20,0	14,6
Lapsi osallistunut kerho- tai leikkitoimintaan viikoittain	63,3	60,2
Päivittäin hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövät lapset	36,7	38
Lapsi liikkuu kotiloissa yli tunnin päivässä vauhdikkaasti	90,0	77,1
Lapsi osallistunut ohjattuun lasten liikuntaan viikoittain	46,7	45,9
Vanhempi tai muu läheinen menettänyt ristiriitatilanteissa maltin lapsen kanssa niin, että vaivoin saanut hillittyä itsensä	50,0	32,7

Ylipainoisten lasten osuus oli hiukan yli koko maan keskiarvon varhaiskasvatusikäisten lasten osalta. 2–6 vuotiaista tytöistä 17% ja 33% pojista olivat ylipainoisia. (Terveystemme.fi)

Eurajokelaiset lapset ja nuoret ovat suurilta osin onnellisia ja tyytyväisiä elämäänsä. Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella kouluikäiset ovat pääosin tyytyväisiä koulun työ- ja opiskeluoloihinsa sekä vaikutusmahdollisuuksiinsa, syövät päivittäin koululounasta ja liikkuvat kohtalaisen aktiivisesti. Liikunnan määrä on kuitenkin vähentynyt huomattavasti erityisesti yläkoulu- ja lukioikäisillä. Netin koukuttavuus on lisääntynyt ja mahdollisesti sitä myöten vaikuttanut liikunnan määrän vähentymiseen. Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on havaittu lisääntynyttä aggressiivisuutta ja ahdistuneisuutta, mihin on vastattu lisäämällä varhaisen tuen mielenterveyspalveluita.

Osallisuus, ystävien määrä ja oppilaiden vaikutusmahdollisuudet ovat hyvällä tasolla vaikuttaen positiivisesti lasten hyvinvointiin. Eurajokelaiset lapset ja nuoret kokevat olevansa tärkeä osa yhteisössään ja pystyvänsä tavoittelemaan itselleen merkityksellisiä asioita elämässään. Useilla eurajokelaisilla (n. 40 % peruskouluikäisistä) lapsilla unohtuu aamuisin aamupalan syöminen ja hampaiden harjaaminen. Näihin asioihin on tehty korjaavia toimenpiteitä vuoden 2020 aikana. Toimenpiteitä terveellisten elämäntapojen ja kasvua tukevan ravinnon edistämiseksi tullaan kehittämään, sillä kouluikäisistä 7–12 vuotiaista lapsista

23 % tytöistä ja 31 % pojista ovat ylipainoisia. Vastaavasti 13–17 vuotiaista tytöistä 27 % ja 39% pojista ylittävät normaalipainon rajan. (Terveys.fi)

Taulukko 2. (Kouluterveyskysely 2019)

Taulukossa on vihreällä kohdat, jotka toteutuvat vertailukuntia (Nakkila, Kokemäki, Harjavalta) ja Satakunnan keskiarvoa paremmin. Punaisella koodatuissa indikaattoreissa on parannettavaa vertailukuntiin ja Satakunnan keskiarvoon verrattuna. ↓= yli 5 % lasku tai nousu Eurajoen tuloksissa, ↓↓= yli 10 % muutos Eurajoella edelliseen kouluterveyskyselyyn (2017) verrattuna.

Hyvinvointia ja siihen vaikuttavia tekijöitä kuvaavat mittarit kouluterveyskyselyssä v. 2019	4.-5.- luokan oppilaat/ Satakunnan keskiarvo (ka.)	8.-9.-luokan oppilaat / Satakunnan ka.	Lukio/ Satakunnan ka.
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä	91,5 / 89,85	82,6 / 75,2 ↑	76,2 / 74,6 ↓
Kokee olevansa tärkeä osa kouluyhteisöä 2. aste kuuluvansa itselle tärkeään ryhmään tai yhteisöön	40,8 / 41,2	51,1 / 41,9	76,2 / 76,5
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi	6,1 / 8,3	16,0 / 22,0 ↑	22,0 / 22,9 ↑
Tuntee itsensä yksinäiseksi	3,2 / 3,2	5,6 / 10,9 ↑	10,8 / 10,7 ↑
Kokee koulu-uupumusta	-	6,8 / 14,6 ↓	12,9 / 14,1↑
Pitää koulunkäynnistä (perusopetus)/opiskelusta (2. aste)	76,0 / 78,6 ↓	63,8 / 58,2 ↑	69,0 / 70,4 ↓↓
Terveystarkastus toteutuu lapsella/nuorella laadukkaasti	49,6 / 52,0 ↓	76,5 / 64,2 ↑	61,5 / 65,9 ↓
Ei syö aamupalaa joka arki-aamu	35,2 / 29,0 ↑↑	37,2 / 42,0 ↓	33,3 / 32,1 ↓
Ei syö koululounasta päivittäin	-	17,9 / 29,8 ↑	7,0 / 25,4 ↓
Hampaiden harjaus harvemmin kuin 2x /pv	46,2 / 36,6 ↑	47,2 / 45,5 ↑	40,2 / 36,9 ↓
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat	40,7 / 38,1 ↓	17,7 / 20,3	6,9 / 11,7 ↓
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla kork. 1 h /vk	-	30,0 / 30,7 ↑	28,4 / 29,9
Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa	88,9 / 90,3	96,6 / 95,3	98,0 / 97,8
Harrastaa taidetta ja kulttuuria vähintään kerran viikossa	80,5 / 78,7	44,1 / 48,1	65,0 / 57,4
Ylipainoisten osuus		23,0 / 21,3 ↑	17,7 / 20,3 ↓

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa	0,5 / 2,0 ↓	8,6 / 13,0 ↓	2,9 / 5,0 ↓
Kokenut vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana	22,2 / 17,5	20,2 / 28,7	24,5 / 26,5

Tulevaisuudessa lasten ja nuorten hyvinvointiin Eurajoella vaikutetaan aktiivisesti olemalla mukana Unicefin Lapsiystävällinen kunta-ohjelmassa. Eurajoen kunnanhallitus on jo vuonna 2017 hyväksynyt kunnan osallistumisen ohjelmaan ja Unicef ilmoitti loppuvuonna 2019 Eurajoen kunnan aloittavan ohjelmassa vuoden 2020 alusta. Koronaviruksen aiheuttama poikkeustila on viivyttänyt ohjelman starttia, jonka piti olla maaliskuussa 2020. Lapsiystävällinen kunta - ohjelman alkukoulutusta odotellessa on ohjelmaan liittyen valmisteltu kunnan ennakoarvioinnin käytäntöjä, erityisesti lapsivaikutusten arviointia päätöksenteossa sekä lasten ja nuorten osallistamista.

3.2 Työikäiset

Eurajoella oli vuoden 2019 lopussa 5228 työikäistä (16–64-vuotiaita) asukasta. Työikäisten hyvinvointitietoa on kerätty syksyllä 2020 Satakunnan kunnissa kommenttikierroksella olleesta satakuntalaisten hyvinvointikertomuksesta sekä Eurajoella toteutetusta työikäisten hyvinvointikyselystä, johon vastasi 271 työikäistä eurajokelaista.

Satakuntalaisten hyvinvointikertomuksen mukaan työikäisten päihteiden käyttö on lähtenyt nousuun. Päivittäin tupakoivia on Satakunnassa merkittävän paljon (21,4 %) koko maahan verrattuna (13,2 %). Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) on myös korkein muihin vertailumaakuntiin verrattuna. Lapsille ja nuorille tehtyjen kouluterveyskyselyiden mukaan eurajokelaiset koululaiset arvioivat, että vanhempien liiallinen alkoholinkäyttö on aiheuttanut huolta perheessä useammin muihin vertailukuntiin verrattuna.

Satakuntalaisista työikäisistä kolmannes (31,6 %) kokee terveytensä keskitasoiseksi tai huonommaksi, mikä on koko maahan nähden korkeinta. Eurajoella toteutetun hyvinvointikyselyn mukaan 62 % vastaajista oli kuitenkin suurimman osan ajasta tyytyväisiä omaan terveydentilaan ja ainoastaan 6 % vastaajista ei ollut lainkaan tyytyväinen omaan hyvinvointiinsa. Satakuntalaisista 23,7 % arvioi työkykynsä heikentyneeksi. Liikkumisen määrän ja terveellisten elämäntapojen kohentamiseksi tulee jatkossa kohdentaa yhä enemmän toimenpiteitä, sillä yhä useammalla työikäisellä unohtuu kasvisten ja hedelmien suositusten mukainen syönti, ylipainoisten osuus on kasvussa (BMI \geq 30, 23,7 % satakuntalaisista) ja 11,3 % työikäisistä on vaikeuksia juosta 100 metrin matka. Liikkumattomuuden ja heikon fyysisen kunnon yhteiskunnalliset kokonaiskustannukset ovat merkittävästi kasvussa (Valtioneuvosto 2019).

Eurajoella on aktiivista yhdistystoimintaa, johon useat työikäiset osallistuvat. Satakunnassa järjestötoimintaan osallistuminen onkin koko maata aktiivisempaa Satakunnassa.

3.3 Ikäihmiset

Sotkanetistä löytyviin väestötietoihin pohjautuen iäkkäät ihmiset voivat keskimääräistä paremmin Eurajoella. Ikääntyvien yli 65-vuotiaiden osalta kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot ovat vähentyneet edelliseen vuoteen verrattuna. Lonkkamurtumien osalta määrä on vähentynyt ja on alle Satakunnan keskiarvon. 75 vuotta täyttäneistä eurajokelaisista 90,6 % asui kotonaan vuoden 2019 lopulla, joka on hyvä prosenttiosuus Suomeen ja Satakuntaan suhteutettuna.

Eurajokelaisille ikäihmisille on järjestetty kunnassa runsaasti ennaltaehkäisevää, hyvinvointia ja toimintakykyä tukevaa toimintaa, kuten ikäihmisten hyvinvointineuvonta, Voi hyvin-toimintaryhmät, päivätoiminta sekä hyvinvointikaveritoiminta. Koronapandemian aiheuttama poikkeustilanteen vuoksi toimintoja on jouduttu lopettamaan tai toteuttamaan vaihtoehtoisella tavalla etäisyyksistä huolehtien.

Lisätietoa suomalaisten ja eurajokelaisten terveyden ja hyvinvoinnin tilasta löytyy:

<https://www.eurajoki.fi/wp-content/uploads/2020/10/Eurajoen-hyvinvointiraportti-2019.pdf> -
Eurajoen hyvinvointiraportti 2019

www.sotkanet.fi – tilastotietoa suomalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista

<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tutkimustuloksia/kaikki-tulokset> - 4-vuotiaiden
LTH-tutkimus sekä kouluterveyskyselyiden tulokset

www.terveytemme.fi – tilastotietoa alueittain ja väestöryhmittäin

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160724> - Valtioneuvosto, liikkumattomuu-
den kustannukset

4. Hyvinvointisuunnitelma osana kunnan päätöksentekoa

Terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntia laatimaan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Eurajoen hyvinvointikertomuksen tarkoituksena on auttaa muodostamaan yhteistä kuvaa kuntalaisten hyvinvoinnin tilasta ja edesauttaa sitoutumista yhteisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteisiin sekä toimenpiteiden toteuttamiseen.

Eurajoen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2017-2020 (kvalt 11.12.2018) on valtuustokauden strategiaa toimeenpaneva ohjelma. Hyvinvointisuunnitelma toimii työkaluna tavoitteellisessa hyvinvointijohtamisessa antaen suuntaviivoja kunnan strategiatyölle, toiminnan ja talouden suunnittelulle ja poliittiselle päätöksenteolle.

Eurajoen kuntastrategia vuosille 2018-2021 ”Mahdollisuuksien Eurajoki” pohjautuu kolmeen tekijään; aktivoiva, hyvinvoiva ja palveleva sekä vetovoimainen. Kuntalainen on keskiössä kuntastrategiassa ja kuntalaista ympäröi laadukkaat lähipalvelut, toimiva organisaatio sekä tehokas päätöksenteko. Hyvinvoiva ja palveleva kunta sisältää mm. missiot: edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä, tarjoaa turvallisen ja sujuvan arjen sekä mahdollistaa monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Vetovoimainen Eurajoki tekee mm. yritysmuoneteistä elinkeinopolitiikkaa, ylläpitää tervettä kuntataloutta sekä mahdollistaa monipuoliset asumismahdollisuudet. Aktivoivan Eurajoen missiot ovat ylläpitää ja kehittää sähköisiä palveluja, kehittää osaavaa henkilöstöä, huolehtia ympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa sekä aktivoida kuntalaisia yhteistyössä yhdistysten kanssa.

Keski-Satakunnan kunnat siirtävät kunnissa hoidettavat sosiaalipalvelut kokonaan kuntayhtymän (Kessote) järjestämisvastuulle vuoden 2021 alusta. Yhdistämisellä tavoitellaan vahvuutta sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöhön sekä erityisosaamista vaativiin palveluihin. Hyvinvointityön näkökulmasta kaikkien sote-palvelujen järjestämisvastuun siirtäminen kuntayhtymälle laajentaa kunnan käytössä olevien osaajien määrää. Toisaalta siirto edellyttää kunnan ja kuntayhtymän yhteistyökäytäntöjen rakenteiden sopimista ja yhteistyön opettelua vuonna 2021. Tiedon liikkuminen ja yhteistyö kunnan ja Kessoten välillä on avainasemassa onnistuneen sekä vaikuttavan hyvinvointityön aikaansaamiseksi.

Eurajoen kunnanvaltuusto on hyväksynyt hyvinvointisuunnitelman painopistealueet kuntastrategian pohjalta vuosille 2017-2020 kokouksessaan 6.3.2018. Hyvinvointisuunnitelman painopistealueet tulevat olemaan samat vielä valtuustokauden 2017-2021 viimeisenä vuonna 2021. Laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2021-2025 tehdään ensi vuonna uudelle valtuustokaudelle.

Kuva 6. Eurajoen hyvinvointisuunnitelman painopistealueet vuosille 2017-2021 (kvalt 3/2018)

Valtuustokauden strategian mukaisten, erityisesti "Aktivoivan ja hyvinvoivan Eurajoen" tavoitteiden toteuttamiseksi on myös tehty Satakylät ry:n kanssa yhdistysohjelma "Yhres et-tippäi". Yhdistysohjelman tarkoituksena on vahvistaa osallisuutta, arvioida yhdistysten ja järjestöjen merkitystä ja roolia kunnassa sekä kehittää kunta-järjestö yhteistyötä. Yhdistysten rooli kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä on keskeinen. Yhdistysten osaamisen hyödyntäminen kuntalaisten aktivoinnissa on yksi hyvinvointisuunnitelmankin painopisteistä ja elinvoimaisen sekä hyvinvoivan Eurajoen edellytyksiä.

Yhdistysohjelma löytyy osoitteesta: www.eurajoki.fi/vapaa-aika/yhdistykset/

HYVINVOINTISUUNNITELMA OSANA KUNNAN TOIMINNAN SUUNNITTELUA & PÄÄTÖKSENTEKOA

Kuva 7. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja toteutus vuositasolla

Hyvinvointisuunnitelma pohjautuu tietoon eurajokelaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta ja niiden muutoksista, palvelujärjestelmän toimivuudesta ja kyvystä vastata kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Hyvinvointisuunnitelmaan asetetaan vuosittaiset tavoitteet, konkretisoidaan toimenpiteet ja määritetään vastuutahot. Hyvinvointisuunnitelman toteutusta seurataan talouden- ja toiminnan seurannan yhteydessä. Hyvinvointisuunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään vuosittain vastaamaan kunnan hyvinvoinnin tilan tarpeisiin.

5. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

5.1 Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Vastuu
Kuntalaisosallistumisen ja –vaikuttamisen kasvattaminen ja tietoisuuden lisääminen Kuntalaisosallistumisen ja –vaikuttamisen kasvattaminen ja tietoisuuden lisääminen.	Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien tietoisuuden parantaminen mm. vaikutusmahdollisuuksia luomalla ja kuntalaisen vaikuttamisoppaan, kyselyiden ja palautelaatikoiden avulla.	Kaikki hallintokunnat	Kuntalaisen vaikuttamisoppaan ja eri vaikutusmahdollisuuksien tutuksi tuominen	Johanna Huhtala
	Kuntalaisten osallistamisen huomioiminen päätöksenteossa ja toiminnan suunnittelussa.		Nuorisovaltuuston jäsenten osallistuminen viranhaltija- ja lautakuntatyöskentelyyn. Vanhusneuvoston jäsenten osallistuminen päätöksentekoon ja toiminnan suunnitteluun.	Jarmo Olli, Pirita Laivanen
Työllistymisen edistäminen ja osaavan työvoiman mahdollistaminen alueen tarpeisiin	Työttömien nuorten aktivointi ja tulevaisuuskuvan selkiyttäminen työpajatoiminnan avulla.	Työpaja & etsivä nuorisotyö	Työpajan ja etsivän nuorisotyön asiakkaiden sijoittuminen työhön tai koulutukseen (lkm)	Pirita Laivanen
	Yritys- ja oppilasyhteistyön vahvistaminen toimivan työllistymistä edesauttavan työkalun avulla.	kehitysjohtaja, oppilaitokset ja paikalliset yritykset	Yritysten työvoimatarpeen ja- tarjonnan kohtaamisen mahdollistavan työkalun kehittäminen	Johanna Huhtala
	Kuntouttavan työtoiminnan paikkojen tarjoaminen pitkäaikaistyöttömille eri hallintokunnissa, ryhmätoimintana sekä kolmannen sektorin paikoissa.	Eri hallintokuntien tarjoamat kuntouttavan työtoiminnan paikat, Kierrätyskeskus, Nuorten työpaja, ryhmät sekä kolmas sektori	Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien määrä ja suhdeluku kasvaa vuodesta 2020	Pirita Laivanen
			Hallintokunnissa kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien määrä kasvaa vuodesta 2020 (hallintokunnille asetettu sitova tavoite on 10 % kunkin hallintokunnan virkojen ja toimien määrästä)	Pirita Laivanen
Päihde- ja mielenterveysasiakkaan osallisuuden ja elämänhallinnan edistäminen Voimatupa-toiminnalla/ sosiaalisen päivätoiminnan tuella.	Rauman seudun Katulähetykseltä ostettava Voimatupa-toiminta	Kokoontumiskerrat ja asiakasmäärät: käyntikerrat sekä eri kävijöiden lkm, säilytetään vähintään sama taso kuin v. 2019 ja 2020.	Kessote (v. 2020 Piia Kotikivi)	

Ikäihmisten toimintakyvyn, kotona asumisen ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen	Ikäihmisten toimintakykyä ja terveyttä tuetaan tarjoamalla poikkihallinnollisesti toteutettuja toimintoja ja palveluita.	Vertaisohjaajat, vapaa-aikapalvelut, Voimaa vanhuuteen-verkosto ja yhdistykset	Kunnan tuottamien liikunta- ja toimintaryhmiin osallistuneiden määrä (lkm)	Jarmo Olli
	Painopisteenä osallisuuden vahvistaminen, yksinäisyyden ehkäiseminen ja terveysliikunnan lisääminen arkeen.	Vanhustenhuollon palvelut, terveyspalvelut, Ystäväpiiri-toiminta sekä ikäihmisten ja heidän omaistensa osallistaminen	75 vuotta täyttäneistä 93% asuu kotona.	Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)
			Hyte-neuvonnan asiakkuudet (lkm)	Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)
		Ikäihmisille tarjottava hyvinvointineuvonta terveellisten elintapojen vahvistamiseksi.	Hyvinvointikaveritoimintaan osallistuvien ikäihmisten kasvava määrä (lkm)	Maija Penttilä
Työikäisten liikkumisen ja fyysisen aktiivisuuden lisääminen	Lisätään tietoisuutta työikäisten liikuntamahdollisuuksista sekä kannustetaan liikkumisen lisäämiseen mm. tuomalla esiin kunnan luonto- ja kulttuurikohteita, lähiliikuntamahdollisuuksia sosiaalisen median keinoin. Tuetaan yhdistyksiä terveyttä edistävän liikunnan järjestämisessä.	vapaa-aika- ja sivistyspalvelut sekä kolmas sektori	Työikäisten liikkumisen edistämiseksi kehitetyt uudet toimintamallit mm. mahdollisuus liikuntavälineiden lainaamiseen kirjastosta	Jarmo Olli, Maija Penttilä
Kulttuurihyvinvoinnin edistäminen	Tuodaan esille kulttuurin ja taiteen mahdollisuuksia edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Kulttuurin merkitystä hyvinvoinnin tuottajana vahvistetaan kulttuurisuunnitelman laatimisen avulla. Yhteistyötä ja osaamista pyritään tiivistää taide- ja kulttuuritoimijoiden ja eri hallintokuntien kanssa kulttuurihyvinvoinnin edistämiseksi. Kirjastoa hyödynnetään yhteisöllisenä kohtaamispaikkana, joka mahdollistaa mielekkään vapaa-ajan tapahtumiseen, tarjoaa kokoontumis- ja koulutustiloja ja omaehtoisen opiskelun kaiken ikäisille. Lapsille mahdollistetaan taiteen ja kulttuurin kokeminen järjestetäällä laadukasta leiri- ja uimakoulutoimintaa kunnan eri toimipaikoissa tai lähiympäristössä	Vapaa-aika- ja sivistyspalvelut sekä yhteistyö muiden hallintokuntien, kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa	Kulttuurisuunnitelma on luotu vuoden 2021 aikana. Kirjastossa järjestettyjen tapahtumien ja toimintojen määrän kasvattaminen (lkm) Kirjastojen kävijämäärät (lkm) Kesäleirien osallistujamäärät (lkm) Uimakouluihin osallistuneiden määrä (lkm)	Pirita Laivanen Helena Kivivasniemi-Lehti Helena Kivivasniemi-Lehti Pirita Laivanen Jarmo Olli
			Tyytyväisyys leiri- ja uimakoulutoimintaan hyvällä tasolla (kysely osallistuneiden perheille)	Jarmo Olli

	Harrastamisen Suomen mallin kehittäminen ja pilotointi yhteistyössä yhdistysten kanssa. Koululaisille suunnitellaan koulupäivän yhteyteen toiveidensa mukaista kulttuuri-, liikunta- ja muuta harrastustoimintaa valtionavusteisen mallin mukaisesti.		Lasten ja nuorten toiveiden mukaisen harrastustoiminnan pilotointi keväällä 2021.	Vesa-Pekka Leino, Maija Penttilä
			Yhteistoimintaverkoston luominen, toimintasuunnitelma tehty ja valtionavustus haettu lukuvuodelle 2021-2022	Vesa-Pekka Leino, Maija Penttilä
Kunnan tilat mahdollistavat monipuolisen harrastamisen	Tilojen ja paikkojen saavutettavuus ja toimivuus hyvällä tasolla. Kuntalaiselle tarjotaan ajanmukaiset tilat harrastamiselle.	vapaa-aikapalvelut, tekninen toimi	Positiivinen asiakaspalaute. Asiakaspalaute yhdistyksiltä ja kuntalaisilta, jota kerätään eri harrastus- ja toimintapaikoista. Kysely toteutetaan myös nuorisotiloista ja ulkoliikuntapaikoista.	Jarmo Olli, Anja Hakamaa
Kehitysvammaisten kokonaisvaltaisen toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen	Toimarin työ- ja päivätoiminnassa on käytössä asiakkaan toimintakyvyn arviointi ja seuranta. TOIMI- arvioinnit (tmv.) tehtynä kaikille eurajokelaisille asiakkaille.	Erytispalvelut, Toimarin henkilöstö, erityispalvelupäällikkö.	Aikuisten eurajokelaisten asiakkaiden kokonaismäärä / toteutuneet arvioinnit.	Kessote (v. 2020 Katri Peltonen)

5.2 Turvallisen ja sujuvan arjen tarjoaminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Vastuu
Sähköisten palveluiden ja viestinnän kehittämisen käyttäjäystävällisesti.	Hyvinvoivan ja palvelevan sekä aktiivisen ja elinvoimaisen kuntakuvan vahvistaminen viestinnän avulla.	Eurajoen kunnan some-ryhmä	Sosiaalisen median Eurajoen kunnan kanavien seuraajien ja sitoutujen määrä	Johanna Huhtala
Viestinnän laajentaminen uusien palveluiden markkinoimiseksi ja tuen tarjoaminen digipalveluiden käyttämisessä.	Aktiivinen informaation tuottaminen sosiaalisen median avulla.			
Verkkokaupan tarve ja käyttöönotto.	Digitaalisen Omaolo-terveyspalvelun käytön ja tunnettuuden lisääminen.	Kessote	Kuntalaisten yhteydenottojen lisääntyminen terveysasemien terveydenhuollon ammattilaisiin Omaolo- sovelluksen kautta	Kessote
	Sovellus auttaa arvioimaan paikasta ja ajasta riippumatta hoidon tai palvelun tarvetta ja ohjaa suoraan oikean avun tai tuen piiriin.			
	* Verkkokauppa -palvelun käyttöön otton tähtäävät toimet; selvitetään kunnan eri hallintokuntien tarpeet, kuten leirien varaus ja maksujen suorittaminen verkkokaupassa. Verkkokauppa-alustan toteuttajan etsiminen sekä verkkokaupan käyttöönotto.	Olemassa olevat henkilöstöresurssit ja budjetit.	Toteutuneet yhteistyöpalaverit tarpeista. Tuotteen tarjoajien selvitys. Tarvitavien ohjelmien ja välineiden budjetointi seuraavalle vuodelle.	Pirita Laivainen
Lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen varhaisen tuen palveluilla	Varhaisen tuen palveluilla perheille tarjotaan apua ja tukea pääsääntöisesti palvelutarpeen arviointiin perustuen.	Varhaisen tuen palvelut.	Asiakasmäärä varhaisen tuen palveluissa. Asiakkuudessa olevien Ikm suhteessa lastensuojelun asiakkuuksien määrään kasvaa vuodesta 2019.	Kessote (v. 2020 Piia Kotikivi)
	Erityislapsiperheiden tukeminen arjessa, syrjäytymisen ehkäiseminen ja vertaistuki.	Lapsia ja perheitä tuetaan ilman asiakkuuden alkamista erilaisien ryhmätoimintojen avulla: mm. lasten erovertaisyryhmä, perheiden vuorovaikutusta ja tunnetaitoja vahvistava PerheSomeBody-ryhmätoiminta, ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmennus (Nepsy).	Ryhmätoimintojen (PerheSomeBody ja erovertaisyryhmä) toteutuminen väh. 1 ryhmä/ vuosi	Kessote (v. 2020 Piia Kotikivi)
			Nepsyvalmennuksen toteutuminen	Kessote (v. 2020 Piia Kotikivi, Katri Peltonen)
		Matalan kynnyksen Olkkari-toiminta Toimarissa.	Kokoontumiskerrat 4 krt /vuosi (2 kertaa keväällä, 2 kertaa syksyllä).	Kessote (v. 2020 Katri Peltonen)
Kiusaamisen torjunta ja ehkäiseminen	Koulujen varautumisen kiusaamista vastaan varmistaminen päivittämällä kiusaamista ehkäisevät suunnitelmat	Sivistystoimi, poikkihallinnollinen sekä viiranomaisyhteistyö	Henkisen turvallisuuden suunnitelmien päivitys tehty kouluissa v. 2020	Vesa-Pekka Leino

<p>Lapsiystävällinen kunta; kasvun ja vanhemmuuden kehittäminen sekä lasten oikeuksien edistäminen</p>	<p>Kunta edistää lapsen oikeuksia ja edellyksiä hyvään kasvuun Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisesti. Eurajoella tehdään alkukartoitus, jonka pohjalta määritetään kunnan tavoitteet ja keinot lapsiystävällisen kuntamallin toteuttamiseksi.</p>	<p>Kaikki hallintokunnat</p>	<p>Lapsiystävällinen kuntan-nykytilan kartoitus on tehty osallistamalla hallintokuntia ja kuntalaisia</p> <p>Toimintasuunnitelma lapsiystävällisen kunnan edistämiseksi on tehty</p>	<p>Vesa-Pekka Leino</p>
<p>Päihteiden käytön ennaltaehkäisy ja riippuvuuksien aiheuttamien haittojen vähentäminen, erityisesti perusopetuksessa ja luki-ossa</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön edistäminen, oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston rooliittaminen ehkäisevään sekä päihde- ja pelikasvatuksen määrän lisääminen perusopetuksessa. Päihde- ja pelikasvatussuunnitelma mahdollistaa oppilaille ikätasoisesti faktatietoa sekä ehkäistään päihhteiden ja pelaamisen mahdollisia haittoja.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön toteuttaminen Selvinpäin Satakunnassa-hankkeen vuosikellon mukaisesti.</p>	<p>Oppilaskunnat, nuorisovaltuusto, opetushenkilöstö, nuorisotyöntekijät, tukioppilaat</p> <p>Hyvä Mieli-työryhmä ja Satakunnan ehkäisevän päihdetyön verkosto</p>	<p>Eurajoen oppilaitosten päihde- ja pelikasvatussuunnitelmien rakentamisen ja toteuttaminen vuoden 2021 aikana</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön kasvava määrä opetuksessa. Päihdeputki 2021 valistustapahtumaan osallistuminen.</p> <p>Oppilaskuntien ja nuorisovaltuuston roolit päihdeva- listuksessa on määritelty</p> <p>Kouluissa (yläkoulu-lukio) järjestetty ehkäisevän päihdetyön tapahtuma, jossa on opiskelijoita osallistava ja mielenkiintoinen puhuja kertomassa päihhteiden haitoista.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön toiminnot toteutuneet Selvinpäin Satakunnassa-hankkeen vuosikellon mukaisesti.</p>	<p>Vesa-Pekka Leino</p> <p>Vesa-Pekka Leino, Pirita Laivanen</p> <p>Vesa-Pekka Leino, Pirita Laivanen</p> <p>Vesa-Pekka Leino, Ilkka Heikkilä</p> <p>Mia Sajantola</p>
<p>Teknologian hyödyntäminen ikäihmisten arjessa sekä yhteisöllisyyden tuomat mahdollisuudet</p>	<p>Geroteknologian kotiin tuominen, henkilöstön koulutus.</p> <p>Osallistuminen koko Satakuntaa koskevaan KATI-hankkeeseen Kessoten muiden kuntien kanssa (mikäli hanke-rahoitus toteutuu)</p> <p>Vanhustenhuollon johto</p>	<p>Vanhustenhuollon henkilöstö</p>	<p>Turvateknologiaa käyttäneiden määrä (lkm)</p>	<p>Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)</p>
<p>Vanhustenhuollon laadunvalvonta</p>	<p>Tyytyväisyyskyselyiden toteutus, poikkeamien seuranta, henkilöstön koulutus.</p> <p>ISO 9001 laatusertifikaatin laajentaminen koko vanhustenhuoltoon.</p> <p>Vanhustenhuollon johto</p>	<p>Vanhustenhuollon henkilöstö</p>	<p>Asiakas-/potilastyytyväisyyskyselyiden kokonaisuus tyytyväisyys väh. 4.0</p> <p>poikkeamien lkm</p>	<p>Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)</p> <p>Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)</p>
<p>Ajankohtaisten liikenneturvallisuusasioiden parempi huomioiminen arjessa</p>	<p>Kuntalaisille tiedotetaan valtakunnallisista liikenneturvallisuuskampanjoista joiden avulla voidaan lisätä turvall-</p>	<p>Poikkihallinnollinen liikenneturvallisuusryhmä</p>	<p>Työryhmän lähettämien tiedotteiden määrä.</p>	<p>Pirita Laivanen</p>

	suutta sekä aktivoida kuntalaisia toimimaan uusimpien ohjeistusten mukaan.			
		Poikkihallinnollinen liikenneturvallisuustyöryhmä	Eri toimijoiden järjestämät liikenneturvallisuuskampanjat ja teemat.	Pirita Laivanen
Vedenhankinnan turvaaminen	Tekninen toimi vastaa puhtaasta veden saatavuudesta kuntalaisten tarpeisiin	Teknisen toimen henkilöstö	Vedenlaatu vesikatkojen määrä (lkm) sekä kesto max. 4h	Sami Nummi

5.3 Kasvun ja vanhemmuuden tukeminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Vastuu
Verkostoituvan perhekeskuksen kehittäminen	Eurajoella on aloitettu verkostomainen perhekeskustoiminta. Toiminnan yksi keskeinen periaate on säännöllisesti kokoontuvat moniammatilliset tiimit.	Henkilöstö, lapset, perheet Täydennyskoulutus	Moniammatillinen tiimi saadaan jalkautumaan osaksi arkista työtä varhaiskasvatuksessa, seurakunnassa, perheneuvolassa sekä varhaisen tuen palveluissa.	Raili Aitonurmi
	Lapset puheeksi-menetelmän käyttöönotto Varhaiskasvatus, opetus, perusturva, terveydenhuolto, vapaa-aika, muut asiantuntijahot		80 % lapset puheeksi-menetelmän koulutusta ottanut menetelmän käyttöön	Raili Aitonurmi
Lasten ja lapsiperheiden fyysisen aktiivisuuden lisääminen	Varhaiskasvatuksessa olevien lasten vanhempien aktivoiminen koko perheen liikuttamiseen. Leila leikkien liikkuvaan arkeen-hanke ja sen mahdollinen jatkohanke	varhaiskasvatus, vapaa-aikapalvelut, yhdistykset, lapset ja perheet	Leila-hankkeen jatkohanke tehty Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten fyysisen aktiivisuuden lisääntyminen hankkeen toimintasuunnitelman mukaisesti	Sanna Lehtonen
	Lasten ja nuorten liikuntaneuvonnan kehittäminen sis. varhaiskasvatus, peruskoulu ja lukioikäiset	kessote, vapaa-aika- ja sivistyspalvelut	Lasten ja nuorten liikuntapalveluketju luotu v. 2021 aikana	Kessote & Maija Penttilä
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden terveellisten elämäntapojen esille tuominen ja ylipainoisuuden vähentäminen	Liian vähän liikkuvien riskiperheiden ja riskissä olevien tunnistaminen sekä tukeminen	kouluterveydenhuolto, sivistys- ja vapaa-aikapalvelut, kunnan ja kessoten ravitsemusasiantuntijat ja yhdistykset	Liikunnan puheeksiotto toteutuu neuvolassa ja kouluterveydenhuollossa. Riskiperheitä ohjautuu liikuntaneuvontaan enenevässä määrin.	Kessote
	Eurajokelaisen aamupalaoppaan tunnettuuden lisääminen ja jatkokehittäminen	kouluterveydenhuolto, ruoka- ja toimitilapalvelut, sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	Terveellisiin valintoihin kannustavan kampanjan tai haasteen toteuttaminen vuoden 2021 aikana.	Anja Hakamaa, Maija Penttilä
Oppilaiden hyvinvointitaitojen kasvattaminen osaksi koulujen arkea	Hyvää mieltä (alakoulu), elämäntaitojen vahvistaminen (valinnaisaine/yläkoulu) ja Mielen terveyden vahvistaminen (lukio).	Oppilashuoltohenkilöstö, varhaiskasvatus, perusopetus, yhteistyö yhdistysten kanssa	Kouluterveyskysely, oppilaskäyntien määrä kuraattorilla (lkm) & koulu-psykologilla (lkm)	Vesa-Pekka Leino
Oppimisen ja koulukäynnin tukeminen perheissä	Opitaan oppimaan yhdessä -hankkeen ulottaminen koko kuntaan ja esiopetukseen. Vastuuhenkilöinä hankkeeseen palkatut luokanopettaja, esiopettaja ja kuraattori.	Opetushallituksen tukema hanke, henkilöstö, oppilaat ja perheet.	Hankkeen piiriin kuuluvien oppilaiden ja perheiden määrä (lkm)	Vesa-Pekka Leino

Satolan perinnön hyödyntäminen eurajokelaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi	Satolan perintöä hyödynnetään lasten ja nuorten tasavertaisiin mahdollisuuksiin osallistua, oppia ja saada elämyksiä ohjatuilla retkillä ja toiminnoilla.	vapaa-aikapalvelut	Suunnitelma Satolan perinnön hyödyntämisestä on tehty ja perintöä on hyödynnetty lasten ja nuorten toiveiden mukaisesti, suunnitelman toteutuneet toimenpiteet.	Vesa-Pekka Leino
Lukioikäisten hyvinvoinnin edistäminen ja uupumuksen vähentäminen	Palautejärjestelmien kehittäminen. Opiskelijat voisivat jättää palautetta, ehdottaa parannuksia ja ottaa yhteyttä oppilaskunnan hallitukseen; opiskelijakunta, opettajat	Nykyiset ohjelmistot	Vastausten määrä ja sisällöllinen arviointi	Ilkka Heikkilä
	Liikkuva Opiskelu-toiminnan kehittäminen. Tauko- ja hyötyliikunnan lisääminen opiskelupäivään	opiskelijakunta, opettajat	Liikkuva Opiskelu-tutoreiden kouluttaminen ja toiminnan aloittaminen v. 2021 aikana Lisääntynyt oppitunneilla ja välitunneilla toteutettu liikunta	Ilkka Heikkilä
	Lukiolaisten elämänhallintataitojen lisääminen osana lukio-opetusta, esim. elämänhallinnan kurssin avulla.	Opetusresurssi	Osallistujamäärä	Ilkka Heikkilä
Vauvamyönteinen neuvola (Vamy) sekä Barnahus-toimintamallin jalkauttaminen	Kaikkien väkivallan muotojen (erityisesti henkinen väkivalta) havaitseminen ja tunnistaminen ja jatkotoimista sopiminen.	Neuvola, lapsiperhe- ja sosiaalipalvelut	Toimintamalli otettu käyttöön	Kessote
Varhaiskasvatuksen Kato mua-hankkeella toimintakulttuurin kehittämiseen	Lasten eriarvoisuuden vähentäminen, pienryhmätoiminnan kehittäminen ja toimintaterapeutin työn mallintaminen varhaiskasvatuksessa	Varhaiskasvatus, Kato mua-hankkeen työntekijät	Varhaiskasvatuksen vuosittaisessa arvioinnissa mitattu, että tavoitteet ovat toteutuneet.	Elina Heino- nen, Sanna Lehtonen

5.4 Yhdistysten osaamisen hyödyntäminen kuntalaisten aktivoinnissa

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Vastuu
Hyvinvoinnin ja toimintamahdollisuuksien lisääminen yhdistyskumppanuuksilla	Kannustaminen ja avittaminen uusien harrastusten tai toimintaryhmien kokeiluissa	Kunta, yhdistykset	Yhdistysten toteuttamien kokeilujen määrä (lkm)	Maija Penttilä
	Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä		Yhteistyössä toteutettujen tapahtumien määrä (lkm)	Maija Penttilä, Pirita Laivanen
	Kumppanuussopimusten toteuttaminen yhdistyskentältä tulevien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti esim. koulutukset, tapahtumat		kumppanuussopimusten kasvava määrä (lkm)	Maija Penttilä, Jarmo Olli
Kuntalaisten aktivointi vapaaehtoistoimintaan	Vapaaehtoistoiminnan mahdollistaminen uusia vapaaehtoisia kouluttamalla. Yhdistysyhteistyön hyödyntäminen uusien vapaaehtoisten rekrytoinnissa.	vapaa-aika- ja sivistyspalvelut, ikäihmisten palvelut ja yhdistykset	koulutettujen ja muiden vapaaehtoisten kasvava määrä (lkm)	Maija Penttilä
	Koulutettujen vapaaehtoisten huomioiminen ja jatkokouluttaminen.	Vapaaehtoisia ovat mm. Walkers ja Välimaan perinnetorpan vapaaehtoiset, vertaisohjaajat, hyvinvointikaverit sekä vanhustenhuollon vapaaehtoiset.	vertaisohjaajien määrä (lkm)	Maija Penttilä
Säännöllinen yhdistysverkoston yhteydenpito ja yhdistysillat	Yhdistyksille tiedotetaan aktiivisesti ajankohtaisista asioista ja järjestetään yhdistysilloja kunnan eri kylissä ja toimintapisteissä. Sisältö ja teemat yhdistysten toimintaa tukevia.	Kunta yhdistysiltojen koordinoijana	Yhdistysverkostoa on tiedotettu säännöllisesti. Yhdistysilloja on järjestetty eri puolilla Eurajo-kea koronatilanne huomioiden.	Maija Penttilä
Koulujen vanhempainyhdistysten perustaminen ja tukiverkoston muodostaminen	Perustetaan Yhteiskouluun vanhempainyhdistys tai vastaava. Vanhempainyhdistyksille järjestetään kaksi verkostotapaamista toiminnan tueksi.	Sivistystoimen hallinto, rehtorit, opetushenkilöstö ja oppilaskunnat sekä vanhempainyhdistysten jäsenet.	Toimivien vanhempainyhdistysten määrä (lkm), verkostopalaveri järjestetty 2 kertaa vuodessa (syksyllä ja keväällä)	Vesa-Pekka Leino

5.5 Monipuolisten asumismahdollisuuksien mahdollistaminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit	Vastuu
Yhdyskuntarakentamisessa huomioidaan monimuotoinen rakentaminen ja erityistarpeet	Asuinympäristöjen kehittäminen esteettömiksi ja turvallisiksi, sekä yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeviksi.	Vanhustenhuolto, ikäihmisten mukanaolo/osallisuus	Esteettömyyden kartoitusten (mm. esteettömyyskävely) toteuttaminen	Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola), Sami Nummi
	Vanhustenhuollon johto, poikkihallinnollinen liikenneturvallisuuksiryhmä.		Raskaampien palveluiden suhteellinen väheneminen (muistisairauksien lisääntyminen)	Kessote (v. 2020 Jaana Tuokkola)
Monipuoliset asumismahdollisuudet	Kaavoitus, maankäyttö ja koko kunnan kehittäminen.	Tekninen ja ympäristötoimi, kunnanhallitus, ympäristölautakunta, kunnanjohtaja	Myydyt ja vuokratut tontit asumiskäyttöön (lkm)	Sami Nummi, Johanna Huh-tala
			Vuokrattavissa olevat tontit (lkm)	Sami Nummi, Johanna Huh-tala
Kehitysvammaisten erityisasumisen kehittäminen	Uusien asumispalvelujen kehittäminen, erityisasumisen lisääminen Eurajoen kunnan alueella.	Erytispalvelut	Erytyisasumisen mahdollistaminen kehitysvammahuollon asiakkaalle omassa kotikunnassa. Omassa kunnassa / muissa kunnissa asuvien määrä.	Kessote (v. 2020 Katri Peltonen)

6. Hyvinvointisuunnitelman toteutus, seuranta ja raportointi

Hyvinvointisuunnitelman toteutuksesta vastaavat kunnan toimijat yhteistyössä kumppaneidensa sekä verkostojensa kanssa. Hyvinvointityön tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kunnanhallitukselle, valtuustolle sekä lautakunnille samassa rytmissä vuosittaisen talouden- ja toiminnan raportoinnin kanssa. Osavuosiraporttien lisäksi hyvinvoinnin edistämistä tehdään vuosittainen raportti. Seuraava vuosiraportti julkaistaan keväällä 2021. Uuden valtuustokauden myötä tehdään uusi laaja hyvinvointikertomus 2017-2021 ja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021-2025.

Jokaisella hyvinvointisuunnitelman tavoitteella on vastuuhenkilöt, jotka vastaavat toimenpiteiden toteuttamisesta ja raportoinnista. Eurajoen kunnan hyvinvointiryhmä ohjaa toimijoiden yhteistyötä tavoitteiden toteuttamiseksi.